

Faifekau mo e Vahenga-ngaue

Talateu

Ko e faifekau ko e tokotaha ia kuo hilifakinima, fehikitaki, mo fakanofo ‘e he Konifelenisi ki he ‘enau ngaahi potu-ngaue (Vahenga-ngaue, fai’anga lotu, ngaue’anga (factories), falemahaki (hospitals), ‘univesiti (universities), etc). Ko e ngaahi fatongia ‘oku ne fakahoko ‘i he ‘ene potu-ngaue ‘oku fakatatau ia ki he fiema’u ‘a e siasi pe ngaue’anga ‘o felave’i mo e ngaahi tu’utu’uni ‘a e Tohi Lao ‘a e Siasi Metotisi. Ko e faifekau ko e tokotaha ia kuo ‘osi teu’i ki he ngaue lelei kotoa pē pea ko ‘ene tefito’i ngaue ko e kumi ‘a e laumalie hē ke ‘omi ma’a Kalaisi. Kuopau kene taaimu’a ngaue lelei kotoa pe.

Ko e Vahenga-ngaue pe Fai’anga lotu ‘oku fai fatongia ai ha faifekau, ko e Sino ia ‘o Kalaisi. Ko hono fatongia ko e tauhi ‘o e ngaahi ouau lotu, ko hono malanga’i mo tu’uaki ‘a e kospeli, ke tauhi ‘a e ngaahi katoanga faka-Kalisitiane hange ko e Pekia, mo e Toetu’u, Ha’ele hake, Penitekosi, pea mo e ‘Alo’i. Kau atu ki ai mo e Faka-Me, Faka-Sune, Faka-Sepitema, Faka’osita’u, mo e Uike-lotu. Kapau ko e Sino ia ‘o Kalaisi kuopau kene ngāue ‘o hangē pe ko Kalaisi. Kuopau ke hā ‘a e ‘ofa mo e fakamolemole ‘a Kalaisi ‘i he ‘ene fakahoko fatongia pea mo ‘ene ngaue. He’ikai fakangatangata ‘ene fakahoko fatongia ‘i he siasi pē ka kuopau kene hoko atu ki he sosaiete.

Kuopau ke fengau’aki ‘a e faifekau mo ‘ene Vahenga-ngaue pea mo ‘ene fai’anga lotu kae lava ‘o fakakakato ‘a e ngaahi fatongia mo e ngaahi tu’utu’uni ‘a e Konifelenisi, Vahefonua, pea pehe ki he fai’anga lotu pe Vahenga-ngaue. Ko ‘eni leva ‘a e ngaahi fatongia ‘a e Vahenga-ngaue pea mo e faifekau ‘o fakatatau ki he lau ‘a ‘etau Tohi Lao:

Fatongia ‘o e faifekau ki he Vahenga-ngaue

Fakakakato mo muimuia ‘a e ngaahi tu’utu’uni faka-Konifelenisi pea mo e ngaahi tu’utu’uni faka-Vahefonua. Ko ‘ene ‘i he Vahenga-ngaue ko e fakaofonga ‘o e Konifelenisi pea ko ‘ene ‘i he fakataha Vahefonua mo e Konifelenisi ko e fakaofonga ‘o e Vahenga-ngaue.

Ke fakahoko ‘a e ngaahi fatongia fakatauhi kakai (‘a’ahi kau mahaki, failotu putu, fale’i ki ha faingata’ia ‘a ha taha, etc), malanga’i ‘a e folofola, pea mo fakahoko ‘a e ouau ‘o e ongo Sakalameniti. ‘Oku fefonga’aki ‘a e faifekau he lau maile ke fakakakato hono fatongia, ko e tauhi mo e taki ‘o e Vahenga-ngaue.

‘Oku ‘i ai mo e fatongia mahu’inga ‘e taha ‘o e faifekau, ko hono fakafehokotaki ‘a e siasi pea mo e ‘atakai ‘oku ne ngaue ai, hange ko e komiuniti. ‘Oku tu’u ‘a e faifekau ko e hala fakakavakava ‘i he siasi pea mo e komiuniti ke fakafekau’aki ‘a e siasi mo e ngaahi siasi kehe pehe ki he ngaahi lotu kehe, ke fakafelave’i ‘a e siasi mo e ngaahi Potungaue ‘a e Pule’anga. Katoa ‘a e ngaahi fatongia ko ‘eni ‘oku ‘i ai hono fakamole fakapa’anga.

Ko e fehu’i mahu’inga ia ke fai ki he kau taki ‘o e Vahenga-ngaue: Ko hai tene fua ‘a e ngaahi fakamole ‘a e ngaue ‘a e faifekau? ‘Oku tali mahino pe ‘e he Tohi Lao, ko e fatongia

ia ‘o e Vahenga-ngaue ‘i ha femahino’aki pea mo e talanoa ‘i he taimi ‘o e fetalanoa’aki (face to face) pea mo hono fatu ‘o e Kovinanite Faka-ngaue (Ministry Covenant).

Fatongia ‘o e Vahenga-ngaue ki he ‘ene faifekau

Ko e fatongia ‘o e Vahenga-ngaue ki he ‘ene faifekau ko hono tauhi ke mo’ui lelei mo hono famili. Kuopau ke nau ‘oange ‘a e me’ā’ofa ‘oku tonu ke ma’u ‘e he faifekau fakatatau ki he ola ‘o e talanoa na’e fai ‘i he fetalanoa’aki (face to face) pea mo e ngaahi fatongia kehe ‘a ia ‘oku hā ‘i he Kovinanite Faka-ngaue (Ministry Covenant). Ko e tefito’i fatongia ‘eni ‘o e setuata ke mahino ‘oku mo’ui ‘ene faifekau mo hono famili. Kuopau ke ‘eke pe ‘oku ne to’o ‘ene ngaahi ‘aho leave fakata’u (Annual Leave), uike ako (Study Week) ‘aho mālōlō (Day off), mo ‘ene ‘alu ki he tokotaha fale’i (professional supervisor).

Kuopau ke nau tua ‘a e fakamole ‘a e faifekau ‘i hono nofo’anga, kapau ko e ngaue taimi kakato (Full time appointment), fakamole ki he ‘ene fe’alu’aki (travelling expenses tatau pe he taimi kakato mo e half time ka kuopau ke ‘omai ‘a e receipts), fakamole ki he ‘ene ngaahi tohi (book allowance, ko e konga pe kapau ‘oku ngaue konga taimi), fakamole ki ha taha ‘oku ne kumi fale’i ki ai (professional supervisor). Ko e ngaahi fakamole ko ‘eni ‘oku kehe ia mei he ‘ene me’ā’ofa ‘oku ‘oange (Basic stipend). Ko e fakamole ki he ‘ene fefonga’aki kuopau kene tauhi ia ‘i he ‘ene logbook ke ‘asi ‘a e mama’o ‘o ‘ene fefonga’aki ‘i he ngaahi fatongia ‘o e siasi. ‘Oku ‘ikai ke kau heni ‘ene ‘alu ki hono ‘ofisi ki he ‘ene ngaue faka’aho.

Kapau leva ‘oku nofo ‘a e faifekau ‘i ha feitu’u mama’o kae fononga faka’aho ki he potu siasi ‘oku ne ngaue ai ‘i ha ngaahi lau maile (Hange ko ia ‘oku hoko ‘i Auckland ni) pea ‘oku faka-konisenisi pe ki he Vahenga-ngaue ke nau fai ha tokoni ki he ‘utu ‘a e faifekau. ‘Oku ‘a e Vahenga-ngaue ‘a e mafai ke fai’tu’utu’uni ki ha fa’ahinga tokoni pehe ni ‘o fakatatau ki he laumalie ‘o ‘etau lotu ‘oku fai.

Fakataunge ‘e tokoni ‘eni ki he ‘etau mahino pea mo ‘etau ngaue.

‘Ofa mo e lotu,

Siosifa Pole